

Nieuwsbrief - september 2022

*Wie ons de beste energie-bespaartip levert krijgt het boek *Klimaatalmanak* cadeau (zie einde nieuwsbrief). Origineel, voor iedereen toepasbaar, goedkoop, werkelijke besparend. Stuur je bijdrage aan info@ecwesterveld.nl. De volgende nieuwsbrief wordt geheel aan energiebesparende tips gewijd.*

De zomer loopt ten einde en met de herfst in aantocht is er volop aandacht voor de vraag of we straks onze woningen betaalbaar kunnen verwarmen. De hoge energieprijzen beloven moeilijke tijden. Zie verder in deze nieuwsbrief.

Reden te meer voor onze coöperatie om het werk met nog meer energie voort te zetten. Zo zullen we de Westerveldse energiecoaches weer volop ondersteunen. Ook gaan we meer energiecafé 's organiseren in de dorpen om te luisteren naar bewoners en in debat met uitwisseling van kennis en ervaring.

Verder blijven we met andere coöperaties kijken naar mogelijkheden voor opwek van duurzame energie en hopen dat de belemmerende congestie

Westerveld nog geen duurzame energie opwekprojecten en geen voordeel voor bewoners

van het E-net in komende jaren kan worden weggenomen. Terwijl groen gas en elektriciteit van zon en wind bij huidige prijzen zonder subsidie ruimschoots winstgevend zijn, en projecten elders financieel bijdragen aan de

bewonersgemeenschap, leven wij nog even door met de frustratie dat hier in Westerveld nog geen duurzame energieprojecten tot stand zijn gebracht.

Het Klimaatplan kent een duidelijke rol toe aan energiecoöperaties en het belang van lokale opwek van energie met participatie van bewoners. Die rol willen we graag blijven invullen bij voorkeur in samenwerking met de gemeente. Het zal duidelijk zijn dat we met meer leden en vooral actieve leden, meer kunnen doen en meer invloed kunnen uitoefenen. Wordt dus lid voor 10 euro bijdrage per jaar en doe mee (www.ecwesterveld.nl of een email naar info@ecwesterveld.nl).

Energie- en warmtescans

Zoals wellicht bekend heeft een massale aanvraag van energiescans geleid tot een enorme wachtlijst waarop besloten werd de aanvraagprocedure via de website tijdelijk te sluiten. Met een totaal van 140 uitgevoerde energiescans en 50 warmtescans hebben we een goed deel van de wachtlijst ingelopen. We zullen de aanvraagprocedure op de website dan ook weer openstellen. Inmiddels werden nieuwe energiecoaches opgeleid zodat we weer een team van tien mannen en vrouwen hebben. De Westerveldse energiecoaches werken onder de koepel van de Natuur en Milieu Federatie Drenthe (NMFD), die zorg draagt voor ontwikkeling van werkmateriaal en kennissessies.

Extreme energieprijzen - hoe verder?

De energieprijzen lopen volledig uit de hand. De doorwerking hiervan op andere kosten in de samenleving zoals voedsel, zorg en bouwmaterialen doet zich gelden. De *Vastelastenbond* vergeleek de variabele tarieven voor consumenten van 8 energieleveranciers met het volgende resultaat:

<i>Consumentenprijs incl. belastingen</i>	<i>Elektra cent per kWh</i>	<i>Gas cent per m³</i>
<i>Voor de crisis</i>	23	80
<i>1 januari 2022</i>	52	212
<i>1 juli 2022</i>	55	229
<i>8 augustus</i>	66	300
<i>1 september 2022</i>	77	325
<i>Verwachting 2023 of speculatie</i>	100 ???	400 ???

Energieprijzen volgen vraag en aanbod op de wereldmarkt. Door de verminderde beschikbaarheid van Russisch gas en groeiende vraag van Aziatische economieën is de wereldmarktprijs sterk gestegen. Ook is er extra vraag naar gas in Europa om de reserves in de ondergrondse gasopslag aan te vullen. Omdat energie van verschillende fossiele en groene bronnen een grote uitwisselbaarheid heeft, zijn de prijzen wereldwijd gekoppeld. Veel energieproducenten zoals van wind-, zon-, kolen-, kernenergie en gas- en olieproductie incasseren nu de veel hogere prijs, ook al zijn de productiekosten niet gewijzigd. De nieuwsmedia melden dan ook forse winsten. Hoe verder? Terwijl overheden naar oplossingen kijken om de energierekening voor de minder draagkrachtigen betaalbaar te houden meldt de EU zich te beraden over interventie op de energiemarkten zoals het loskoppelen van gasprijzen van andere energiebronnen. Net voor publicatie van deze nieuwsbrief melden de media dat, volgend op dit nieuws, de prijzen enkele tientallen procenten zijn gedaald. De Nederlandse staat profiteert ook van de hoge energieprijzen door de gestegen baten van gasproductie en besparing op

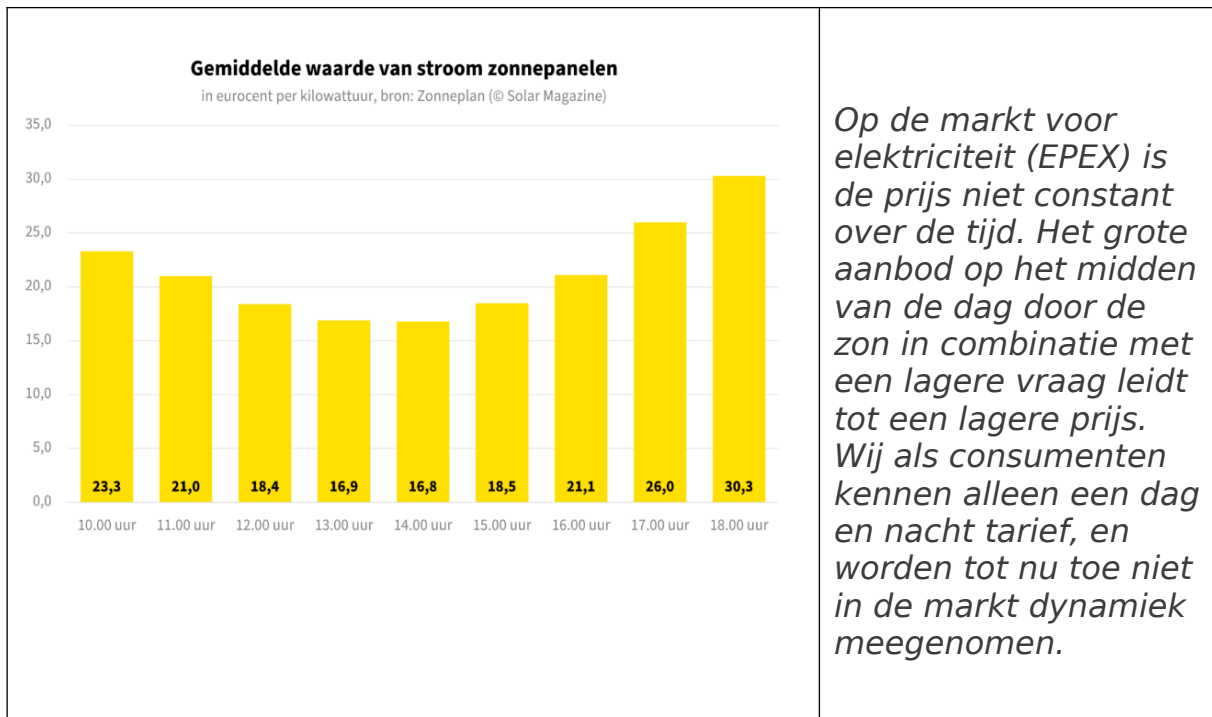
uitbetalingen van SDE++ subsidiegelden (prijzen van duurzame energie overschrijden ruimschoots de opwekkosten per kWh).

Opinie en discussie: *In het zog van de beloften van minister Jetten, zouden we willen voorstellen dat de overheid snel overgaat tot regulering van niet alleen de producentenprijzen (zojuist aangekondigd) maar juist ook de energie-tarieven voor burgers en bedrijven. Tijdelijk gereguleerde (vaste en gelijke) tarieven voor burgers en bedrijven lijkt ons veel beter dan een individueel ondersteuningsprogramma waarvoor mogelijk meer dan een miljoen huishoudens en bedrijven onder het vergrootglas komen te liggen om voor hen de energietoelage vast te stellen. De toeslagen affaire en ook Groningen hebben aangetoond dat de overheid een groot steunprogramma gericht op individuele gevallen niet kan managen, en zeker niet in korte tijd. Afgezien daarvan zou dat zeer veel menskracht vereisen die niet op de huidige arbeidsmarkt beschikbaar is. Urgentie is van belang: dagelijks is er nieuws over bedrijven die de productie of zelfs het bedrijf stoppen. Het aantal huishoudens in geldnood neemt dagelijks toe. We kunnen echt niet tot volgend jaar wachten op een groots individueel steun- en compensatieprogramma. De kans bestaat op felle ronden met looneisen hetgeen niet zal bijdragen aan vermindering van de inflatie. Het hier geopperde gereguleerde tariefsysteem kan direct ingevoerd worden. Tarieven voor huishoudens zouden getrapt kunnen zijn met het laagste tarief voor de kleine verbruikers die meestal ook de minst draagkrachtigen zijn. Grotere verbruikers betalen voor het meerdere een hoger tarief zodat nog steeds de prikkel hebben om verder te besparen, isoleren enz. De benodigde aanpassingen in geldstromen, winstbelasting en tarieven enz. kunnen daarna tussen de overheid, de producenten en de leveranciers rustig worden uitgewerkt - deze partijen hebben de kennis en de systemen daarvoor. Het probleem van in werking zetten van terugwerkende kracht zal wat meer uitdaging zijn voor deze partijen, maar wij vertrouwen erop dat ze daar zo goed mogelijk uitkomen. Hopelijk zullen de nu al opgehoopte winsten, voor zover niet terug-vorderbaar, ingezet kunnen worden voor versnelling van de energietransitie. Reacties van lezers zijn uiteraard welkom (info@ecwesterveld.nl).*

Gesteggel over terugleververgoeding zonnestroom

Solar magazine: Als eigenaren van zonnepanelen, over een jaar gemeten, meer stroom terugleveren dan zij zelf verbruiken in dat jaar, dan is er sprake van netto-teruglevering. Deze week kondigde Eneco en dochterbedrijven Oxxio en WoonEnergie aan de terug-leververgoeding te verlagen van 56,5 naar 9 eurocent per kWh. De meeste woningen met zonnepanelen leveren nauwelijks of niet terug boven het eigen verbruik in elk jaar. Maar met de afbouw van de salderingsregeling wordt voor een steeds groter deel van de opwek een terug-leververgoeding betaald. Is **9 cent/kWh** redelijk?

Zonne-energiebedrijf Zonneplan: berekent dat 1 kilowattuur stroom het afgelopen halfjaar in de middaguren gemiddeld minimaal 17 eurocent kostte. Onderstaande grafiek geeft aan hoe de marktprijzen over de uren van de dag waren over de periode van een half jaar (voor de energienet: EPEX inkooprijzen day-ahead spotmarkt, exclusief energiebelasting, Opslag Duurzame Energie (ODE) en btw). Daarmee haalt Zonneplan het voorstel voor 9 cent/kWh terug-leververgoeding geheel onderuit. Hoe onredelijk is deze **9 cent/kWh**?

Vattenfal: Stel, je kiest voor een pakket van 10 Excellent Power zonnepanelen. Je wekt dan 20 jaar lang ongeveer 3443 kWh op per jaar. Voor de zonnepanelen betaal je € 5065,- excl. btw. Per kilowattuur opgewekte stroom betaal je dan € 5065,- / (3443 kWh x 20 jaar = 68.860 kWh) = **€ 0,073 /kWh (dus 7,3 cent/kWh).**

EC/W schat dat iets hoger in (**9-10 cent/kWh**) als ook de financieringskosten, vervanging van de omvormer na 10 jaar en paneeldegradatie worden meegenomen. De door leveranciers nu voorgestelde 9 cent/kWh terug-leververgoeding compenseert dus ongeveer de kosten van de zonnepanelen - heel onaantrekkelijk dus. In deze ontwikkeling is nog niet duidelijk

Energiebedrijven betalen te lage terug leververgoeding voor zonnestroom

waar de overheid blijft met de wens dat tenminste 70-80% van het de basisprijs (20-30 cent) moet worden betaald; dit is nog niet in de wet opgenomen. Duidelijk is dat stroomverbruik van eigen panelen voor 9-10 cent/kWh een enorme besparing inhoudt ten opzichte van de 50-70 cent/kWh die je nu betaalt

als je het inkoop van je leverancier (tabel eerste artikel boven). Statistisch wordt over het land ca 35% van zonnestroom zelf verbruikt en over dat deel realiseer je dus de besparing. **Dat eigenverbruik moet omhoog!**

Vereniging Eigenhuis (VEH) over de salderingsregeling: Huishoudens met zonnepanelen konden voorheen de opgewekte en de teruggeleverde zonne-energie op jaarbasis salderen. Door toepassing van de variabele energiecontracten zien we dat steeds meer energieleveranciers op maandbasis salderen in plaats van op jaarbasis. Het effect daarvan is dat zomers opgewekte elektriciteit niet in de winter kan worden gebruikt. Een groot deel van de opgewekte energie wordt daardoor als netto teruglevering aangemerkt en met de bovengenoemde lage terugleververgoedingen afgerekend. Vervolgens moet je dan in de winter dure stroom inkopen van de leverancier in plaats dat je eigen goedkope opgewekte stroom kan gebruiken. Natuurlijk blijft het voordeel van het eigen verbruik zoals boven aangegeven. De ACM (Autoriteit Markt en Consument) en de consumentenbond zijn in actie gekomen tegen deze praktijk. Volg hun advies en maak bezwaar. Verander eventueel van leverancier.[Kijk voor details op: [Variabele energiecontracten \(eigenhuis.nl\)](http://variabeleenergiecontracten.eigenhuis.nl)]. Een voorbeeld bezwaarbrieven vindt u op de site van ANC: [Voorbeeldbrief - Klacht over energierekening | ACM ConsuWijzer](#).

Thuisbatterij: We zullen dus moeten inzetten op vergroting van het deel eigen verbruik. De inzet van een thuisbatterij lijkt het meest voor de hand liggend: 's avonds of op zonnearme dagen wordt overdag opgewekte en opgeslagen stroom gebruikt. Bij gebruik van een warmtepomp, die vooral in de nacht stroom gebruikt, zal een thuisbatterij bijdragen aan de stookkosten. Batterijen worden in België al gesubsidieerd met € 2250/ 10kWh; Nederland denkt nog na..... In elk geval draagt de combinatie van hoge elektriciteitsprijs en lage opwekkosten met zonnepanelen bij aan de economie van batterijen. Een thuisbatterij van 10 kWh opslag, voldoende voor een etmaal of iets meer, kost nog ca € 6000. Stel u verbruikt 2000 kWh per jaar en wekt dit op met zonnepanelen. Neem aan dat we het eigen verbruik met een batterij vergroten van 35% naar 70%. Daarmee vermindert u de netto-teruglevering met 700 kWh/jaar. Dat komt op een besparing van € 280 per jaar en als de batterij 20 jaar meegaat komt dat op € 5600. Dat is onvoldoende om de batterij (€ 6000) te bekostigen. Het wachten is dus op prijsdalingen en subsidie. In de vorige nieuwsbrief noemden we de elektrische auto als mobiele batterij (50-60 kWh opslag).

**Thuisbatterij
wacht op
prijsdaling en
subsidie**

Nog meer over zonnepanelen! *Solar Magazine:* Er is in de Tweede Kamer (Henri Bontenbal (CDA) de vraag gesteld of het klopt dat energieleveranciers hun kosten van de salderingsregeling uitsmeren over alle klanten, dus ook die geen zonnepanelen hebben. Het zou om miljarden euro's gaan. Deze kosten ontstaan omdat onder de saldering de terugleverprijs

gelijk is aan het levertarief, ook op momenten dat de marktprijs laag of negatief is (bovenstaande grafiek). We zijn benieuwd naar verdere informatie.

Last but not Least: Een bijzonder boek.

*In juni 2022 is een boek uitgegeven over de klimaatverandering en duurzame middelen van bestaan, “**de Klimaat Almanak**”. Uitgeverij Haystack, verkrijgbaar voor € 24,50 bij verscheidene online winkels (kijk op internet). Meer dan 400 wetenschappers wereldwijd hebben meegewerkt aan dit omvangrijke werk. In voor iedereen (ook scholieren) begrijpelijke taal met duidelijke illustraties worden oorzaken en gevolgen van de klimaatverandering beschreven. Uitvoerig wordt ingegaan op noodzakelijke veranderingen van economie, leefgewoonten, energiegebruik, landbouw enz. Een aanrader.*